

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

INDEX:

1. INTRODUCCIÓ
2. NORMATIVA
3. PRINCIPIS QUE ORIENTEN L'ACCIÓ
4. MISSIÓ I OBJECTIUS GENERALS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA
  - a. MISSIÓ
  - b. OBJECTIUS GENERALS
5. ASPECTES QUE HA DE CONSIDERAR EL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA
  - a. NIVELLS D'ACTUACIÓ
  - b. ÀMBITS D'ACTUACIÓ
  - c. TEMES QUE ES PODEN DESENVOLUPAR PER NIVELL I ÀMBIT
6. OBJECTIUS ESPECÍFICS I INDICADORS
7. VALORS I ACTITUDS
  - a. EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL
  - b. EDUCAR EN EL RESPECTE
  - c. EDUCAR EN LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES
  - d. INCLUSIÓ
8. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES
  - a. ABSENTISME
  - b. GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DE CONFLICTES
9. ORGANITZACIÓ DE CENTRE
  - a. ACOLLIDA
  - b. NORMA
  - c. PARTICIPACIÓ

1. INTRODUCCIÓ

La societat actual en la que vivim es caracteritza per la seva tecnologia complexa, la seva cultura diversa, amb canvis permanents, importants moviments migratoris i preocupants formes d'exclusió. És per això, que la convivència s'entén no únicament com l'acte de coexistir, sinó com la necessitat de relació entre les persones.

L'escola és el reflex de la societat i, alhora, és un espai privilegiat on tots els ciutadans i ciutadanes adquireixin uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació amb els altres. Un dels seus objectius bàsics ha de ser ensenyar i aprendre a viure i conviure; ha de fomentar i liderar la convivència, tant a l'interior del centre educatiu com al seu entorn immediat.

Conviure significa viure plegats i en bona relació. La convivència demana el desenvolupament integral de la persona i es fonamenta en els valors de la pluralitat, la participació democràtica, la inclusió social, la igualtat d'oportunitats, el respecte a la diferència, la gestió positiva de conflictes i la cultura de pau. La convivència comporta una consciència de la pròpia identitat que implica l'acceptació de l'altre i un sentit de pertinença i contribució personal a la societat.

Per educar en la convivència, cal posar l'accent en les relacions, en tot allò que ens uneix més que en les diferències. Per això cal potenciar espais oberts i compartits —tant des d'un punt de vista social i cultural com intergeneracional— que facilitin el coneixement i el reconeixement de les persones que viuen en el mateix poble, barri o ciutat per potenciar la confiança mútua i propiciar la conversa, el diàleg i la reflexió.

És bàsic, per a la convivència, parlar molt i escoltar més i fer-ho amb un to optimista i positiu. El diàleg suposa tenir una actitud d'escolta activa i estar disposat a canviar d'opinió davant els arguments de l'altre.

D'altra banda, el conflicte és inevitable i forma part de les relacions socials d'una societat oberta i complexa. Cal afrontar cada conflicte des de la singularitat, evitant les generalitzacions i a partir de la gestió positiva dels conflictes. Aquests són els fonaments d'una escola inclusiva i d'una educació intercultural que han de contribuir a garantir la igualtat i a respectar la diversitat en una societat més cohesionada i menys exclouent.

Amb aquest Projecte de convivència es reflectiran les accions que el centre docent desenvolupa per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes.

Es concretaran i s'especificaran diverses actuacions relacionades amb:

★ VALORS I ACTITUDS

- EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL
- EDUCAR EN EL RESPECTE
- EDUCAR EN LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES
- INCLUSIÓ

★ RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

- ABSENTISME
- GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DE CONFLICTES
- ★ ORGANITZACIÓ DE CENTRE
  - ACOLLIDA
  - NORMA
  - PARTICIPACIÓ

Al llarg del document es troben diferents actuacions destacades en color, ja que són aquelles que estan pendents de realització en els propers cursos.

2. NORMATIVA

- La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte educatiu de centre. La Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades per al foment de la convivència escolar.
- La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el projecte educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.
- El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.
- El Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.
- La Resolució ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, determina que els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya han de tenir implementat el Projecte de convivència en el marc del seu Projecte educatiu, en un termini màxim de tres anys a partir de la data de publicació.

3. PRINCIPIS QUE ORIENTEN L'ACCIÓ

Els principis d'actuació d'un projecte de convivència són:

- La participació i la corresponsabilització de la comunitat educativa i dels agents educatius de l'entorn per tal d'aconseguir una actuació compartida i

coherent, eficaç i eficient, fonamentada en una cultura dialògica i intercultural, basada en l'acord i la norma i concretada amb fermesa, rigor i afecte.

- L'actuació global i integral perquè amb mesures parcel·lades no s'aconsegueix un clima necessari per a la convivència. Cal un plantejament integral i coordinat de tota la comunitat educativa, partint d'un procés d'aprenentatge col·lectiu i amb una organització que gestioni, articuli i doni sentit a les actuacions i als processos.
- La descentralització perquè cal que les decisions siguin contextualitzades. Un projecte de convivència ha de respondre a una necessitat percebuda col·lectivament, ha de ser flexible i ha de ser fruit d'un procés d'aprenentatge dels diferents agents educatius d'un territori.
- La normalitat, per tal d'adoptar, sempre que sigui possible, les propostes més clares, més properes i més integradores.
- La millora constant de les actuacions, a fi de donar una resposta ajustada a les necessitats més greus i més urgents i establir els instruments i els indicadors que permetin anar ajustant les estratègies, les actuacions i els recursos per a la consecució dels objectius.

4. MISSIÓ I OBJECTIUS GENERALS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

a. MISSIÓ

El Projecte de convivència té com a missió contribuir a l'èxit personal, acadèmic, social i laboral de tot l'alumnat.

b. OBJECTIUS GENERALS

- Elaborar un projecte de convivència global amb la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat educativa.
- Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat.
- Ajudar cada alumne/a a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.
- Garantir l'aplicació ferma i flexible de les normes.
- Fomentar la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
- Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

5. ASPECTES QUE HA DE CONSIDERAR EL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

a. NIVELLS D'ACTUACIÓ

El plantejament global i integral que es proposa comporta abordar el projecte de convivència com la contribució a que tot l'alumnat sigui competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món, i així doncs aconseguir l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

Quan es produeixen situacions que atempten contra la convivència calen mecanismes d'actuació, sempre amb caire de resolució positiva per tal de recuperar les relacions entre ambdues parts i reparar-ne els danys.

És molt important que el projecte de convivència sigui un document viu i interrelacionat amb la resta de documents de centres. Aquest projecte cal que reculli diverses actuacions sobre aspectes relacionats amb:

- ★ VALORS I ACTITUDS
  - EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL
  - EDUCAR EN EL RESPECTE
  - EDUCAR EN LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES
  - INCLUSIÓ
- ★ RESOLUCIÓ DE CONFLICTES
  - ABSENTISME
  - GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DE CONFLICTES
- ★ ORGANITZACIÓ DE CENTRE
  - ACOLLIDA
  - NORMA
  - PARTICIPACIÓ

b. ÀMBITS D'ACTUACIÓ

El projecte de convivència ha de plantejar-se des de tres àmbits d'intervenció:

- Centre
- Aula
- Entorn

Per tal de garantir l'èxit d'aquest projecte, així com la seva convivència i coherència educativa és important desenvolupar tots els aspectes des dels tres àmbits.

A continuació concretem els temes propis del nostre centre en els que cal fer especial incís per aconseguir un bon clima de convivència.

	ÀMBIT		
	AULA	CENTRE	ENTORN
VALORS I ACTITUDS	Coeducació Educació socioemocional Educar en el respecte Educar en l'esforç i la responsabilitat Educar en la gestió positiva dels conflictes Inclusió		
RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	Absentisme Gestió i resolució positiva dels conflictes		
ORGANITZACIÓ DE CENTRES	Acollida Norma Participació		

6. OBJECTIUS ESPECÍFICS I INDICADORS

OBJ. GENERALS	OBJ. ESPECÍFICS	INDICADORS
1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.	1.1 Incrementar la formació de la comunitat educativa en relació amb la convivència.	★ Oferta d'accions formatives en matèria de convivència adreçades als diferents sectors de la comunitat escolar. (FORMACIÓ MESTRES- Acompanyament Emocional/ XERRADES FAMÍLIES- mitjançant l'AFA)
	1.2 Constituir i dinamitzar la comissió de convivència.	★ Existència de la comissió de convivència formada per mestres i famílies que formen part del consell escolar ★ Nombre de reunions/periodicitat de la comissió de convivència
2. Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.	2.1 Potenciar les competències socioemocionals.	★ Disseny d'accions per potenciar les competències socioemocionals de l'alumnat, dins del Pla d'acció tutorial d'actuacions
	2.2 Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.	★ Disseny d'accions per potenciar la gestió positiva de conflictes, dins del Pla d'acció tutorial. ★ Relació d'estratègies del centre que afavoreixen la gestió positiva dels conflictes (racó de la calma, llibreta de registre de conflictes, tutories individualitzades per part dels tutors/es i seguiment per part de direcció de casos concrets, recollir i sistematitzar les diferents estratègies de gestió positiva dels conflictes "crear línia d'escola" .
3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.	3.1 Garantir l'òptima incorporació dels nous membres de la comunitat escolar.	★ Existència i difusió de protocols d'acollida de qualsevol membre de la comunitat escolar (alumnat, famílies, professorat, etc) ★ Existència d'un protocol específic per a l'acollida de l'alumnat nouvingut i les seves famílies

	3.2 Prevenir l'absentisme i facilitar la reincorporació de l'alumnat absentista.	<ul style="list-style-type: none"> ★ Percentatge d'alumnes que realitzen activitats complementàries en el centre educatiu ★ Percentatge d'alumnes que realitzen activitats extraescolars en el centre educatiu ★ Percentatge d'alumnes que realitzen activitats de lleure en el centre educatiu ★ Inclusió en el Pla d'acció tutorial de la difusió a l'alumnat i les seves famílies de l'oferta de lleure educatiu de la zona
4. Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.	4.1 Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.	<ul style="list-style-type: none"> ★ Relació d'actuacions de sensibilització portades a terme en el centre
	4.2 Organitzar el servei de mediació al centre.	<ul style="list-style-type: none"> ★ Existència d'un servei de mediació en el centre (TIS del centre + Mestres + Equip Directiu) ★ Nombre de casos atesos en el servei de mediació ★ Percentatge de casos atesos resolts

7. VALORS I ACTITUDS

a. EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL

QUÈ ÉS L'EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL

Entenem per educació socioemocional la capacitat de conèixer i reconèixer les pròpies emocions i les dels altres, i saber expressar-les, utilitzar-les i gestionar-les de manera positiva. Això permet adquirir unes adequades actituds personals que ajudaran a establir i mantenir bones relacions amb els altres i a viure en societat.

L'educació socioemocional ha de facilitar també el treball cooperatiu i la gestió positiva dels conflictes, de tal manera que es contribueixi a generar un bon clima de convivència. En aquest sentit, un ambient relacional positiu, amb vincles de confiança i suport, pot facilitar que l'aprenentatge sigui més significatiu, interessant i engrescador i, consegüentment, l'èxit educatiu de tots els nens i les nenes.

L'educació socioemocional pretén potenciar el desenvolupament de les competències socioemocionals com a element essencial per a la formació integral dels alumnes. Segons Rafael Bisquerra, les competències socioemocionals es poden estructurar en cinc grans blocs:

- Consciència emocional: implica percebre els propis sentiments i emocions, ser capaç d'identificar-los i de posar-los nom (por, enuig, alegria...).
- Regulació emocional: permet gestionar les emocions de manera apropiada, tant per prevenir estats emocionals negatius (l'ansietat, l'estrès, la depressió...) com per generar emocions positives (l'alegria, l'amor, l'humor...). Requereix de l'autocontrol de les emocions (impulsivitat, ira, violència...)
- Autonomia emocional: facilita l'autogestió personal, en la qual intervenen diversos elements com l'autoestima, l'autoconeixement, la capacitat de demanar ajuda, la resiliència o l'autoeficàcia emocional, entesa com la capacitat de generar les emocions desitjades.
- Competència social: comporta mantenir bones relacions amb altres persones, el que implica dominar les habilitats socials bàsiques (saber disculpar-se, dir no...) i disposar de capacitat per a la comunicació efectiva, amb actituds prosocials i de cooperació. L'assertivitat, entesa com la capacitat de saber defensar les pròpies idees acceptant i respectant alhora les dels altres, és també una habilitat important per desenvolupar la competència social.
- Competències per a la vida i el benestar: ens permeten organitzar la nostra vida de forma sana i equilibrada, facilitant-nos experiències de satisfacció o benestar. Algunes d'aquestes competències són la capacitat de fixar-se objectius realistes, prendre decisions de manera operativa, exercir la ciutadania de forma compromesa i solidària, gaudir del propi benestar i transmetre'l als qui ens envolten, etc.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ	EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL
CENTRE	<p>Recollim en els documents de centre la necessitat de treballar els valors de l'educació socioemocional</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Incorporar els valors de l'educació socioemocional en el Projecte educatiu. ★ Incloure en la carta de compromís educatiu els objectius i compromisos per a la creació i el manteniment d'un entorn de convivència i respecte en el centre. ★ Tenir en compte en el Pla d'acollida els aspectes emocionals de l'alumnat.
	<p>Promovem accions i estratègies per fomentar l'educació socioemocional i la comunicació entre els membres de la comunitat escolar.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Compartir amb els diferents serveis del centre (menjador, acollida matinal, extraescolars, etc. els valors de l'educació socioemocional)
	<p>Establim propostes d'actuació específiques per fomentar els valors de l'educació socioemocional entre l'alumnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Disposar de recursos i materials que ajudin al desenvolupament socioemocional i comunicatiu. (RECOPIAR RECURSOS D'EDUCACIÓ EMOCIONAL JA EXISTENTS AL CENTRE I COMPARTIR-HO MITJANÇANT EL DRIVE) ★ Preveure en l'horari de centre la realització d'assemblees de classe.
AULA	<p>Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures i estratègies per educar emocionalment l'alumnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Realitzar activitats perquè l'alumnat gestioni i reguli les seves emocions (preveure estats emocionals negatius, generar emocions positives, autocontrolar-se, autoestima...). ★ Responsabilitzar l'alumnat del seu aprenentatge.
	<p>Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures i estratègies per potenciar la competència social en l'alumnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Potenciar els càrrecs de responsabilitat (delegat/da, encarregats de material, llista, neteja, etc.) i les assemblees d'aula com una oportunitat per fomentar la competència social.
	<p>Treballem l'educació socioemocional des de les diferents matèries curriculars de manera transversal.</p>

	<p>Utilitzem metodologies que afavoreixen els valors conviviais i l'educació socioemocional.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Fer ús de diversos agrupaments en el treball d'aula (parelles, petit grup, mig grup, gran grup...) per tal de potenciar el treball d'investigació, ensenyament recíproc, aprenentatge entre iguals, projectes compartits, facilitant la comunicació i la relació entre l'alumnat. ★ Promoure la metodologia de l'aprenentatge servei. (ACTIVITATS BARRES I ONES Educació física a 2n, Modernisme a 6è, Romans a 5è, Música Experts...) ★ Vetllar perquè els desplaçaments dins i fora de l'escola es facin de manera ordenada i relaxada.
ENTORN	<p>Impliquem les famílies en la valoració de la comunicació com a eina per a la millora de les relacions intrapersonals i interpersonals.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Fomentar l'aprenentatge de la llengua catalana com element de comunicació i cohesió social.
	<p>Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar l'educació socioemocional entre l'alumnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Impulsar amb l'administració local el desenvolupament de Plans educatius d'entorn o altres projectes socioeducatius.
	<p>Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure la millora de la competència social i de les relacions interpersonals.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Promoure i valorar la participació i implicació de l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques (APREN-HI JOC, CASAL SALUT ALTA, LA ROTLLANA...) ★ Coordinar-se amb les biblioteques municipals per potenciar les capacitats comunicatives (gust per la lectura, reserva de llibres...)

b. EDUCAR EN EL RESPECTE

★ QUÈ ENTENEM PER RESPECTE?

El respecte s'entén com l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar, i constitueix el principi bàsic per viure i conviure en societat. La manca de respecte pot generar conflictes en tots els àmbits: personal, familiar, escolar, etc.

En les relacions humanes, el respecte es manifesta en una forma de mirar i de tractar els altres. La persona respectuosa és atenta i s'apropa als altres, però mantenint una certa distància, sense envair-la. En aquest sentit, el respecte es troba a les antípodes de la indiferència (la distància absoluta) i de la violència (la manca total de distància). En una societat diversa, rica i intercultural, cal advocar pel diàleg com a forma bàsica de respecte. El diàleg autèntic es fonamenta en una actitud d'interès envers l'altre i tot allò que ens pot aportar. Tot i la seva importància, malauradament, sovint trobem actituds ben diferents al carrer, als mitjans de comunicació o als entorns escolars, com la manca de diàleg, crits, insults, indiferència... Des dels centres educatius cal oferir models positius i tenir el respecte com a component transversal de totes les activitats. Per fer possible una bona convivència, és necessari potenciar el respecte cap a un mateix, cap als altres i cap al medi on vivim.

Respecte a un mateix

Respectar-se un mateix és atendre i satisfer les pròpies necessitats, conèixer i valorar les pròpies qualitats i valors, i acceptar els errors. Només aprenent a respectar-se un mateix es pot respectar, valorar i acceptar les diferències i els errors dels altres.

Seria convenient, doncs, que des dels centres educatius es promogués entre l'alumnat que el respecte a un mateix no ha de dependre de l'opinió o el reconeixement dels altres. Una bona autoestima permet a l'alumnat ser positiu, tenir confiança en si mateix i en els altres, la qual cosa facilita els aprenentatges, les relacions socials i proporciona benestar.

Respecte als altres

Educar en el respecte suposa l'acceptació i el reconeixement de les altres persones, dels seus drets i la seva forma de pensar. En els centres educatius s'han d'establir unes normes clares que garanteix el respecte entre tots els membres de la comunitat escolar. També s'ha de garantir l'expressió de les opinions i creences en un marc de llibertat i respecte, evitant qualsevol tipus de discriminació per motius de discapacitat física o psíquica, origen ètnic, racial o nacional, sexe, identitat de gènere o orientació afectivosexual.

Cal una atenció especial al reconeixement i el respecte que els alumnes han de tenir cap als professors i les famílies. En alguns centres educatius, hi ha casos en què es manifesta el poc reconeixement i respecte d'alguns alumnes cap als docents. A part del que suposa com a manca d'un valor humà fonamental, aquest fet també pot comportar que considerin irrellevant allò

que el professor els està ensenyant, desaprofitin les classes i baixin el seu rendiment escolar. Aquest fet no és casual, sinó que és fruit de la imatge social que, algunes vegades, es té dels docents, i en particular de la que algunes famílies transmeten als seus fills.

Respecte al món

Finalment, s'ha de fomentar el valor del respecte envers el món: ensenyar l'alumnat a valorar i tenir cura del seu entorn més proper, la natura i el medi ambient.

Per a tal fi, cal implicar l'alumnat en la cura dels materials (llibres, estris, agenda, etc.) i del espais comuns, tant del centre (aules, passadissos, menjador, etc.) com de l'entorn (places, carrers, mobiliari, etc.).

De la mateixa manera cal potenciar la sostenibilitat, en el sentit de proveir el millor possible l'avui sense posar en perill els recursos del demà, i el respecte al medi ambient desenvolupant programes o projectes com la reutilització de materials escolars i llibres, el reciclatge de materials, la reducció del consum energètic (aigua dels lavabos, llums innecessàries, etc.)...

ÀMBIT D'ACTUACIÓ	EDUCAR EN EL RESPECTE
CENTRE	<p>Recollim el valor del respecte en els documents del centre.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Incorporar el valor del respecte, i especialment el respecte al professorat, dins el Projecte educatiu i altres documents de centre. ★ Incloure en el Projecte educatiu de centre el respecte i el reconeixement de la pluralitat de creences i opinions, i la necessitat d'evitar qualsevol tipus de discriminació per motius d'origen, sexe o altra condició. ★ Introduir en la carta de compromís elements de respecte mutu entre l'escola i les famílies, i molt especialment el respecte cap al professorat. ★ Revisar les NOFC per tal de garantir que recollim normes clares que garanteixin el respecte entre tots els membres de la comunitat escolar. ★ Dissenyar en el pla d'acció tutorial activitats que fomentin el diàleg, el respecte i la valoració de les diverses opinions i creences.
	<p>Promovem accions i estratègies per afavorir el valor del respecte entre els membres de la comunitat escolar.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Potenciar el treball en equip per tal de facilitar les relacions entre els membres de la comunitat escolar. ★ Garantir el dret a la privacitat dels membres de la comunitat educativa (drets d'imatge, dret a la intimitat, etc.).
	<p>Promovem accions i estratègies per afavorir el valor del</p>

	<p>respecte entre i cap a l'alumnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Fixem normes i límits clars que garanteixin el respecte entre l'alumnat i cap a tots els membres de la comunitat escolar (NOFC) ★ Fomentar la implementació i ús d'un servei de mediació com una estratègia de resolució positiva dels conflictes basada en el diàleg i el respecte mutu.
	<p>Promovem accions de respecte cap als espais físics del centre i del seu entorn.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Implicar la comunitat escolar en la cura i manteniment de les instal·lacions del centre.
AULA	<p>Planifiquem activitats tutorials que facilitin el respecte entre l'alumnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Treballar els elements bàsics de bona comunicació (saber escoltar i respectar el torn de paraula, saber demanar, saber disculpar-se, saber elogiar, saber rebre elogis, etc.). ★ Educar l'alumnat en el reconeixement i respecte a les emocions dels altres. ★ Utilitzar les reunions o assemblees de l'alumnat per promocionar el respecte com a valor bàsic per a la convivència. ★ Implicar l'alumnat en l'elaboració de normes de grup que promoguin un tracte atent i curós entre l'alumnat (evitar l'ús dels malnoms, sol·licitar les coses correctament, donar les gràcies, etc.)
	<p>Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen el respecte entre l'alumnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Treballar l'adquisició d'hàbits i rutines (puntualitat, respecte al torn de paraula, realització de feines/deures, etc.) que impliquen una mostra de respecte al grup. ★ Educar en l'ús responsable de les tecnologies de la informació seguint les orientacions del Pla TAC (Internet Segura).
	<p>Fomentem una actitud de respecte de l'alumnat envers el professorat i altres professionals del centre.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Exigir amb el compliment de les normes el respecte al professorat com a principi bàsic en l'aprenentatge. ★ Treballar amb l'alumnat pautes de comportament i comunicació que garanteixin una actitud de respecte envers el professorat.
	<p>Vetllem perquè l'alumnat tingui cura del material i les instal·lacions.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ★ Implicar l'alumnat en el bon ús dels materials i la conservació de l'aula (càrrecs de responsabilitat, concursos, etc.). ★ Prendre mesures de reutilització i reciclatge de materials d'aula i de reducció del consum energètic.
ENTORN	<p>Participem en xarxes de centres que promouen el valor del respecte.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Col·laborar en l'elaboració i desenvolupament de projectes solidaris mitjançant l'AFA. (Berenars, festes solidàries)
	<p>Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar el respecte i el compromís cívic en el nostre alumnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Promoure amb l'administració local la participació de l'alumnat en el teixit educatiu del territori. (CONSELL D'INFANTS- ALUMNES CS)

c. EDUCAR EN LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES

★ QUÈ ENTENEM PER GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES?

Definim el conflicte com una situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles o bé els perceben així. L'educació en la gestió positiva dels conflictes té com a objectiu primordial proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els factors violents. La mediació és un procés de gestió positiva de conflictes. Parteix del fet que, quan es produeix un conflicte, no es tracta de guanyar o perdre, sinó d'intentar arribar a un acord consensuat i cooperatiu entre les dues parts amb l'ajuda d'un tercer..

Des de l'àmbit educatiu cal dotar els alumnes d'eines preventives i de gestió davant el conflicte, és a dir, proporcionar-los habilitats i estratègies que els permetin evitar, si és possible, l'aparició de conductes o situacions violentes.

Aquest procés educatiu té una vessant individual i una de grupal.

A nivell individual, l'objectiu serà el desenvolupament de les competències necessàries per gestionar els conflictes positivament, de manera autònoma i responsable. A nivell grupal, caldrà promoure la cohesió del grup, la comunicació, la presa decisions de manera consensuada i el treball cooperatiu per tal de potenciar un clima que faciliti les relacions interpersonals.

En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives, el conflicte persisteixi, pot ser necessari posar en marxa estratègies d'intervenció en què participin terceres persones que creïn un espai i un clima adequats i que facilitin la comunicació.

Hi ha diferents formes d'intervenció de tercers: la negociació formal cooperativa o facilitació, l'arbitratge i la mediació. En la facilitació, la tercera part ajuda les persones involucrades afavorint la comunicació o, fins i tot, fent possible la reunió. L'arbitratge és una forma d'intervenció en la qual la figura del tercer té més pes atès que és ell qui, després d'escoltar les dues parts, pren la decisió que hauran de dur a terme les dues parts.

En el cas de la mediació, les parts exposen el conflicte i proposen la solució i la persona o persones mediadores s'ocupen principalment d'afavorir i equilibrar la comunicació vetllant pel correcte desenvolupament del procés i de les relacions de respecte i cooperació entre les parts implicades.

La mediació es percep com una eina de gestió positiva dels conflictes, però també com una cultura de centre. La cultura de mediació promou els canvis necessaris perquè cada persona afronti els conflictes convertint-se en part de la solució. D'aquesta manera es promou l'enfortiment personal i la capacitat d'aprofitar els conflictes per transformar la realitat, partint de la

responsabilització de les parts afectades i de la gestió democràtica de la convivència.

D'altra banda, cal introduir un nou enfocament en relació a la gestió positiva dels conflictes en l'àmbit escolar que contempli, a més de la mediació, programes de justícia restaurativa. En aquest sentit, les pràctiques restauratives són eines que pretenen millorar la convivència a través de la creació de vincles, de fer comunitat i abordar el conflicte des de la reparació del dany i el restabliment de les relacions personals. Aquestes pràctiques parteixen del principi que «els éssers humans tenen més probabilitat de fer canvis positius en el seu comportament quan les coses van amb ells, en lloc de fer-les a ells o per a ells. En aquest sentit les pràctiques restauratives promouen la participació de tot l'alumnat implicat, ja sigui directament o indirectament, en processos que els permeten responsabilitzar-se de les seves accions i comprometre's en les solucions.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ	EDUCAR EN LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES
CENTRE	<p>Incorporem l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de mediació al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Recollir en el PEC de centre en la gestió positiva de conflicte i la cultura de mediació. ★ Incloure activitats relacionades en la gestió positiva del conflicte i la cultura de mediació en el pla d'acció tutorial.
	<p>Disposem d'activitats i projectes de centre que promouen la gestió positiva dels conflictes.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Potenciar el treball d'ambients, propostes, caixes d'aprenentatge, treball en petit grup, treball per projectes en tots els àmbits del centre educatiu per afavorir les relacions assertives.
AULA	<p>Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes per afavorir que els alumnes desenvolupin les competències per conèixer i la gestió positiva dels conflictes.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Ajudar l'alumnat a reflexionar abans de realitzar una acció, a valorar les conseqüències que se'n poden desprendre i fer-se'n responsable. ★ Fomentar el diàleg respectuós i l'escolta activa. ★ Fer participar l'alumnat en el procés d'elaboració de les normes de convivència d'aula. ★ Revisar les relacions a l'aula per evitar situacions d'abús de poder i exclusió. (SOCIOGRAMES 3r i 5è) ★ Donar a conèixer les estratègies de gestió positiva del conflicte.

	<ul style="list-style-type: none"> ★ Promoure, en el marc de l'assemblea de classe com a espai de diàleg per prevenir els conflictes de convivència.
	<p>Utilitzem estratègies i metodologies d'aula que afavoreixen l'educació en la gestió positiva del conflicte</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Fer ús de diversos agrupaments en el treball d'aula (parelles, petit grup, mig grup, gran grup...) per tal de potenciar el treball d'investigació, ensenyament recíproc, aprenentatge entre iguals, projectes compartits, facilitant la comunicació i la relació entre l'alumnat. ★ Organitzar l'aula de manera que s'afavoreixin les relacions entre l'alumnat i la cohesió del grup.
ENTORN	<p>Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre l'educació en la gestió i la resolució de conflictes lleus.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Impulsar l'intercanvi d'experiències en relació a l'educació en la gestió positiva del conflicte entre els centres educatius d'un territori. (SEMINARI DE DIRECTORS, CAPS D'ESTUDIS)
	<p>Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de la mediació.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Promoure Projectes de convivència d'àmbit comunitari en el marc dels Plans Educatius d'Entorn o altres projectes socioeducatius.

d. INCLUSIÓ

QUÈ ÉS L'EDUCACIÓ INCLUSIVA?

L'educació inclusiva és aquella que ofereix a tots els infants i joves altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats, i l'oportunitat de créixer i aprendre conjuntament compartint experiències i situacions d'aprenentatge.

L'educació inclusiva és juntament amb la cohesió social un dels principis fonamentals del sistema educatiu català.

La inclusió suposa una millora evolutiva respecte a la idea d'integració, pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat. Això implica identificar les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les.

Un model d'escola inclusiva és el requisit previ i indispensable per a la construcció d'una societat inclusiva.

D'acord amb el document "De l'escola inclusiva al sistema inclusiu" publicat pel Departament d'Ensenyament el 2015, parlar d'una educació inclusiva implica concretar els següents principis:

- El reconeixement de la diversitat com un fet universal.
- El sistema inclusiu com l'única mirada possible per donar resposta a tots els alumnes.
- La personalització de l'aprenentatge perquè cada alumne pugui desenvolupar al màxim les seves potencialitats.
- L'equitat i la igualtat d'oportunitats com a dret de tots els alumnes a rebre una educació integral i amb expectatives d'èxit.
- La participació i la correponsabilitat per construir un projecte comú a partir del diàleg, la comunicació i el respecte.
- La formació del professorat per promocionar oportunitats de creixement col·lectiu i per desenvolupar projectes educatius compartits.

En aquest context es defineix l'atenció educativa a l'alumnat com el conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat que avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, tot afavorint el seu desenvolupament personal i social.

La inclusió, més enllà de la provisió de serveis, comporta un canvi en les expectatives d'aprenentatge de tot l'alumnat, un reconeixement de les possibilitats d'aprendre els uns dels altres i un treball interactiu dels professionals per donar respostes adequades a les necessitats de l'alumnat.

Les mesures i els suports per a l'atenció educativa dels alumnes han de preveure el grau d'intensitat que correspongui: mesures i suports universals (adreçats a tots els alumnes), addicionals (per als alumnes que tenen circumstàncies personals singulars o de vulnerabilitat) i intensius (actuacions

extraordinàries adaptades a la singularitat dels alumnes amb necessitats educatives especials).

ÀMBIT D'ACTUACIÓ	INCLUSIÓ
CENTRE	<p>Recollim en els documents del centre els valors de l'escola inclusiva i les estratègies que facilitin la seva consecució. Incorporar els valors de l'escola inclusiva en el Projecte educatiu de centre.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Incloure en el Pla d'acollida actuacions per promoure la integració escolar i social de l'alumnat i les seves famílies. ★ Incloure en les NOFC normes clares que garanteixin el respecte a tothom independentment de la seva condició, capacitat o característiques. ★ Recollir en la Carta de compromís educatiu aspectes que afavoreixin un clima acollidor i inclusiu. ★ Dissenyar en el Pla d'acció tutorial activitats que fomentin el coneixement i el respecte per la diversitat de l'alumnat.
	<p>Implementem l'ús dels protocols d'àmbit de convivència elaborats pel Departament d'Ensenyament a fi d'evitar qualsevol tipus de discriminació.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Fer servir el protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront conductes d'odi i discriminació en cas de detectar situacions de conflicte que impliquin discriminació per la condició social o personal dels afectats. (PROTOCOLS RECOLLITS EN EL PORTAL DE CENTRE)
	<p>Valorem i integrem tots els membres de la comunitat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Tenir en compte les orientacions i recursos sobre absentisme. ★ Potenciar la participació de l'alumnat, especialment d'aquell en risc d'exclusió, tant en les activitats acadèmiques i educatives del centre com en les activitats extraescolars. ★ Afavorir la integració de l'alumnat, especialment d'aquell en risc d'exclusió, en el teixit associatiu de l'entorn del centre (CASALS CENTRES OBERTS, EXTRAESCOLARS...) ★ Potenciar les xarxes de suport entre iguals (padrins i padrines d'aula) per facilitar l'acollida i la integració de l'alumnat més vulnerable. (PLA D'ACOLLIDA)
	<p>Disposem d'una estructura organitzativa en el centre que afavoreix l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Fer de la Comissió d'atenció a la diversitat

	<p>l'instrument de coordinació, planificació i avaluació de les estratègies i mesures per avançar cap a una escola inclusiva.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Analitzar els suports i recursos necessaris per atendre convenientment la diversitat de l'alumnat. ★ Reconèixer l'heterogeneïtat com el criteri bàsic per construir els grups classe. ★ Preveure mesures organitzatives per atendre les necessitats educatives de tot l'alumnat (suport individual, suport en petit grup, agrupaments flexibles, docència compartida, etc.), preferentment dins l'aula ordinària.
AULA	<p>Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte a la diversitat i la inclusió.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Potenciar els espais de tutoria per establir diàlegs sobre el respecte a la diferència i a la diversitat. ★ Intervenir de manera ràpida i amb fermesa per erradicar actituds i expressions discriminatòries o qualsevol acte de violència. ★ Revisar les relacions que es donen dins l'aula, mitjançant sociogrames, per ajudar que siguin igualitàries i no discriminatòries. (SOCIOGRAMES A 3r i 5è) ★ Reorganitzar periòdicament els grups i/o llocs de treball dins l'aula per fomentar la relació entre l'alumnat. ★ Potenciar la tutoria individualitzada. <p>Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Detectar les necessitats específiques dels alumnes (físiques, cognitives, afectives, relacionals i socials). ★ Utilitzar diversos mètodes d'ensenyament i aprenentatge ★ Fer ús de diversos mètodes d'aprenentatge (treball d'investigació, ensenyament recíproc, aprenentatge entre iguals, projectes compartits, etc.). ★ Fer servir materials específics per atendre la diversitat de l'alumnat.
ENTORN	<p>Participem en xarxes de centres que treballen l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Col·laborar amb els centres de l'entorn en l'elaboració i desenvolupament de projectes (de caire artístic, musical, cívic, etc.) que fomentin la inclusió, la igualtat d'oportunitats i el respecte a la diversitat. (XAMFRÀ, DIVERSES ACTIVITATS DE PLA D'ENTORN, LECXIT...)

	<p>Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes de foment de l'educació inclusiva.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Impulsar amb l'administració local el desenvolupament de Plans educatius d'entorn o altres projectes socioeducatius que afavoreixen la cohesió social. ★ Col·laborar amb l'administració local en l'elaboració de projectes de convivència d'àmbit comunitari. ★ Treballar coordinadament amb els serveis educatius en relació amb l'alumnat amb necessitats educatives especials (CRP, EAP, ELIC, CSMIJ, CDIAP, CRETDIC, CREDA, ONCE etc.)
	<p>Ens coordinem amb institucions i entitats de l'entorn per promoure una educació inclusiva.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Promoure i valorar la participació i implicació de l'alumnat en activitats extraescolars i l'educació en el lleure per reduir les desigualtats i afavorir el sentiment de pertinença i l'arrelament en el territori. ★ Potenciar les relacions amb altres entitats de l'entorn per tal d'implicar l'alumnat en accions conjuntes que afavoreixin el seu èxit educatiu. ★ Col·laborar amb les entitats de l'entorn per promoure accions de servei comunitari. (APS IES BARRES I ONES, INS ENRIC BORRÀS, IES SI BADALONA, IES JÚLIA MINGUELL...)

8. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

a. ABSENTISME

QUÈ ENTENEM PER ABSENTISME?

Entenem per absentisme com l'absència reiterada i no justificada, dins de l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat.

Aquesta definició representa diferents situacions de ruptura escolar que cal tenir en compte:

- **No- escolarització:** Quan els tutors no gestionen la plaça escolar corresponent sense un motiu que ho justifiqui.
- **Abandó escolar:** Implica el cessament indefinit de l'assistència a la plaça escolar en període d'escolarització obligatòria. L'abandonament suposa una ruptura definitiva amb l'escola tot i estar matriculats.
- **Desescolarització:** Aquell alumnat que deixa d'estar matriculat en un centre educatiu.

A les escoles amb molta població migratòria també es dona un tipus d'absentisme que cal tenir en compte: llargues estades vacacionals als seus països d'origen en període lectiu. Aquestes estades suposen una desconexió de l'alumnat a nivell acadèmic que dificulten els seus aprenentatges. També

ens trobem amb alumnes que no han estat escolaritzats al seu país d'origen i comencen més tard.

Depenent del volum de faltes podem fer una escala gradual de menys absentisme a més absentisme:

- absentisme esporàdic

absentisme crònic +

L'abordatge de l'absentisme sempre es presenta com un gran repte per les escoles, sobretot aquelles escoles amb entorns socials més desfavorables on l'absentisme és més elevat.

És important crear plans integrals d'intervenció, amb una visió sistèmica dels casos i una intervenció el més aviat possible.

Els casos cronificats són molt difícils de resoldre i per això és molt important la prevenció. És per això que no té cap sentit començar a treballar l'absentisme només a primària amb l'educació obligatòria si no que l'hem de fer a educació infantil on el vincle i acompanyament de les famílies en risc serà la nostra millor eina de treball.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ	ABSENTISME
CENTRE	Recollim en les NOFC la normativa referent a l'abordatge integral del absentisme: <ul style="list-style-type: none"> ★ Recollir del protocol d'absentisme ★ Recollir del circuit d'intervenció dels diferents agents. ★ Recull a la carta de compromís la obligatorietat d'assistir a l'escola.
	Disposem de mecanismes per a la prevenció de l'absentisme: <ul style="list-style-type: none"> ★ Preveure actuacions concretes en el procés d'acollida de l'alumnat en situació de risc i exclusió social ★ Realitzar actuacions d'acompanyament a les famílies amb factors de risc o antecedents d'absentisme. ★ Disposar d'eines per gestionar i analitzar les faltes d'assistència (lletes d'assistència, programa excel...) ★ Coordinacions amb els serveis externs que intervenen amb l'alumnat en risc.
	Desenvolupem estratègies i actuacions per intervenir davant situacions d'absentisme escolar: <ul style="list-style-type: none"> ★ Coordinar entre els diferents agents implicats del centre reunions periòdiques d'anàlisi dels casos. ★ Incloure en les reunions d'equip docent l'anàlisi de l'absentisme, les possibles causes i les propostes de millora. ★ Realitzar entrevistes tutora i TIS del centre per fer seguiment de famílies absentistes.

	<ul style="list-style-type: none"> ★ Prendre mesures enfront l'absentisme en les reunions de GTM i CAD.
	<p>Avaluem les mesures i actuacions realitzades i ho recollim en la memòria anual del centre de la CAD:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Incloure en la memòria anual la valoració de les actuacions realitzades. ★ Incloure en la memòria del TIS les intervencions realitzades i les propostes de millora per a la gestió de casos d'absentisme.
AULA	<p>Treballem la prevenció de l'absentisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Afavorir un clima acollidor i inclusiu a l'escola. ★ Realitzar un acompanyament acurat al alumnat nouvingut en situació de risc i a les seves famílies per tal de crear un bon vincle afectiu. ★ Establir una comunicació regular entre tutora i TIS per tal de detectar amb rapidesa l'alumnat en risc.
	<p>Estimulem a l'alumnat en el seu procés educatiu per tal d'afavorir la seva assistència:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Fer un seguiment i acompanyament individualitzat de l'alumnat amb risc mitjançant la tutoria (seguiment acadèmic, entrevistes personals,...) ★ Realitzar, si escau, plans individualitzats i/o adaptacions curriculars en l'alumnat absentista.
	<p>Disposem de mecanismes per a la detecció i registre de faltes d'assistència a classe.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ registrar diàriament les faltes d'assistència. ★ Contactar periòdicament amb les famílies via telefònica o entrevistes.
	<p>Preveiem activitats d'acollida i d'adaptació per l'alumnat que s'incorpora després d'un període d'absentisme.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Fer un seguiment individualitzat dels alumnes que s'incorporen al centre després d'un període d'absentisme per garantir-ne al màxim la integració.
	<p>Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en la lluita contra l'absentisme.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Establir les mesures necessàries i els compromisos entre família tutor/TIS del centre per tal de millorar l'assistència.
ENTORN	<p>Impliquem les famílies per evitar situacions d'absentisme</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Donar a conèixer a les famílies de les Normes d'Organització i funcionament de centre i les conseqüències previstes pel seu incompliment.

	<ul style="list-style-type: none"> ★ Promoure l'escolarització i la prevenció de l'absentisme mitjançant l'acompanyament a l'alumnat de risc i les seves famílies. ★ Promoure espais de relació entre el centre i les famílies de l'alumnat absentista per tal de facilitar la seva implicació en l'escolaritat dels fills. ★ Abordar en el treball amb les famílies el condicionant del gènere en l'absentisme escolar.
	<p>Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i el tractament dels casos d'absentisme.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Intercanviar experiències i estratègies al voltant de la gestió i el tractament dels casos d'absentisme. ★ Dur a terme seguiment i una orientació molt pautada dels casos de risc d'absentisme en la transició entre les diferents etapes educatives (primària- secundària)
	<p>Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per combatre l'absentisme</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Promoure l'elaboració de protocols d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció enfront l'absentisme (PLA D'ENTORN)

b. GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES

QUÈ ENTENEM PER CONFLICTES?

Els conflictes són un conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre. Es tracta, majoritàriament, de conductes disruptives a l'aula i situacions de conflicte interpersonal.

Els conflictes són font de malestar i dificulten el dia a dia en el centre. Són conductes a les quals, sovint, cal dedicar molt de temps i d'esforços i que tenen efectes negatius sobre el clima relacional i sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Moltes d'aquestes conductes disruptives es poden evitar o minimitzar plantejant estratègies de gestió eficaç d'aula que inclouen, entre altres, la diversificació de metodologies, el treball en equip, el treball per projectes, les programacions multinivell (AMBIENTS, PROPOSTES, CAIXES, RACONS...), etc.

Així mateix, l'adquisició d'estratègies proactives possibilita que l'alumnat sigui competent per resoldre el conflicte en la seva fase inicial. En aquest sentit, el tema Educar en la Gestió positiva dels conflictes d'aquesta aplicació té com a objectiu principal proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat

d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els elements violents.

En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives tant a nivell individual com grupal, el conflicte es produeixi o persisteixi, caldrà posar en marxa estratègies d'intervenció. En aquest sentit, les Normes d'organització i funcionament de centre han de recollir quines són les conductes considerades faltes lleus i determinar les mesures correctores i sancionadores oportunes. Aquestes han de tenir un caràcter reparador i restauratiu i, sempre que sigui concordant, poden incloure alguna activitat d'utilitat social per al centre o l'entorn.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ	GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DE CONFLICTES
CENTRE	<p>Incorporem la gestió positiva dels conflictes en els documents del centre.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Recollir en els documents de centre (PEC, PAT, PGA...) les estratègies de gestió positiva del conflicte que s'aplicaran davant les irregularitats o faltes comeses per l'alumnat que afectin la convivència.
	<p>Recollim en les NOFC com gestionar i resoldre els conflictes de manera positiva.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Incloure en les NOFC que les mesures sancionadores vagin acompanyades de mesures educatives i/o d'utilitat social per al centre. ★ Recollir en les NOFC la mediació com a estratègia de gestió de conflictes. ★ Difondre les NOFC, mitjançant diferents formats, a tots els membres de la comunitat educativa per tal de garantir el bon funcionament del centre. ★ Incloure en les NOFC les normes d'ús del pati i altres espais (passadissos, entrades i sortides del centre, etc.) així com el funcionament de la vigilància d'aquests espais.
	<p>Disposem de protocols, circuits i una estructura organitzativa que faciliten la gestió i resolució dels conflictes al centre.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Recollir sistemàticament els conflictes que es produeixen en l'àmbit escolar i els elements que en permetran l'anàlisi (personals, causals i contextuals). DOCUMENT "REGISTRE DE CONDUCTES" DEL DRIVE, CARPETA PROMOCIONS ★ Analitzar el nombre i la tipologia de conflictes que es donen en l'àmbit escolar per dissenyar estratègies de detecció i intervenció. ★ Intervenir amb rapidesa i fermesa davant rumors, prejudicis, provocacions i la utilització de llenguatge ofensiu. ★ Aplicar estratègies de gestió d'aula efectiva (límits,

	<p>metodologies, control i maneig de les relacions a l'aula, etc).</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Establir mesures d'atenció individualitzada per a l'alumnat amb conductes disruptives (atencions individualitzades, plans individualitzats, etc).
AULA	<p>Treballem amb l'alumnat la prevenció dels conflictes a l'aula.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Donar a conèixer les Normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) i les conseqüències previstes pel seu incompliment.
	<p>Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes perquè l'alumnat gestioni els seus conflictes de manera positiva.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Impulsar el diàleg respectuós i l'escolta activa en els processos de gestió de conflictes a l'aula. ★ Organitzar assemblees de grup amb la finalitat que tot l'alumnat participi en la gestió dels conflictes. ★ Revisar les relacions a l'aula per intervenir en el cas que es donin situacions d'abús de poder i exclusió. <p>SOCIOGRAMA</p>
	<p>Detectem els conflictes que es donen a l'aula.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Elaborar de manera sistemàtica un registre de les conductes disruptives que es donen a l'aula i els elements que en facilitaran l'anàlisi (lloc, moment, tasca, en relació als companys, en relació al professorat, etc.).
	<p>Intervenim de forma ràpida i efectiva davant qualsevol conflicte.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Mantenir una postura de tolerància zero davant qualsevol tipus d'agressió (verbal, no verbal, etc.) o conducta violenta.
	<p>Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la gestió i resolució de conflictes en l'àmbit de l'aula.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Crear un espai de reflexió compartida docent - alumne per tractar les situacions conflictives que es donen a l'aula. ★ Ajudar l'alumnat a reflexionar després de realitzar una acció, a fer-se'n responsable i a assumir les conseqüències que se'n poden derivar.
	<p>Analitzem els conflictes d'aula per tal de fomentar l'autoaprenentatge.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Treballar individualment els elements personals, causals i contextuals dels conflictes per acordar propostes de millora individuals. ★ Dur a terme accions i facilitar espais per ajudar

	<p>l'alumnat a reflexionar, després d'un conflicte, sobre les possibles alternatives i les seves conseqüències.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Treballar amb el grup classe els elements personals, causals i contextuals dels conflictes per acordar propostes de millora grupals.
	<p>Disposem d'estratègies concretes per implicar el professorat en la gestió i resolució de conflictes en l'àmbit de l'aula. CREACIÓ PROTOCOL RESOLUCIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Incloure en les reunions d'equip docent l'anàlisi de conflictes, les possibles causes i les propostes de millora. ★ Donar a conèixer a l'equip docent els protocols d'intervenció enfront els conflictes lleus i les conductes disruptives que tenen lloc a l'aula. ★ Coordinar-se a nivell d'equip docent respecte a les actuacions i les estratègies a dur a terme a l'aula.
ENTORN	<p>Impliquem les famílies en la gestió i resolució dels conflictes lleus dels seus fills i filles.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Donar a conèixer a les famílies les Normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) i les conseqüències previstes pel seu incompliment (conseqüències). ★ Recollir informació i comunicar-se amb les famílies d'alumnes implicats en conflictes o amb conductes disruptives per tal de fer-les partícips en la seva gestió i resolució.
	<p>Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i la resolució de conflictes.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Intercanviar experiències i estratègies al voltant de la gestió i el tractament dels conflictes. SEMINARIS DIRECTORS, CAP D'ESTUDIS...

9. ORGANITZACIÓ DE CENTRE

a. ACOLLIDA

QUÈ ENTENEM PER ACOLLIDA?

L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat EDUCATIVA, o els que s'incorporen després de processos d'absència, en la vida i la cultura del centre i, alhora, fer-los participants dels projectes que s'hi desenvolupen.

El centre educatiu ha d'elaborar un Pla d'Acollida que defineixi els procediments a seguir durant l'arribada de nous membres de la comunitat escolar (alumnes, professorat, famílies, PAS, etc.) i ha de crear una estructura organitzativa que permeti plantejar l'acollida com un procés gradual i seqüenciat en el temps, sense quedar restringida a un primer contacte o trobada inicial.

Cal remarcar que és imprescindible tenir en compte l'aspecte emocional de l'acollida inicial, especialment en el cas de l'alumnat nouvingut i de les seves famílies i dels alumnes amb necessitats educatives tant especials com específiques, per tal de facilitar l'arribada a un entorn de relació i d'aprenentatge nou i promoure l'establiment de vincles que facilitaran el procés d'adaptació al nou entorn educatiu.

D'altra banda, l'acollida a les famílies pot marcar la seva futura participació i implicació en el centre. Perquè les famílies participin del projecte educatiu del centre, cal que el puguin sentir com a propi i ser-ne part activa des d'un primer moment. En aquest sentit, el centre ha de preveure en el seu Pla d'acollida de centre actuacions específiques per a l'acollida de les famílies.

A més a més, l'acollida també ha de contemplar mesures en la reincorporació després de llargs processos d'absència dels alumnes. Per aquest motiu, cal fer un seguiment i acompanyament individualitzat de l'alumnat que es reincorpora al centre i establir les mesures educatives i els compromisos necessaris entre la família, el centre i l'alumne per garantir una correcta adaptació.

Una bona acollida ha d'afavorir i permetre compartir què es fa en el centre, per què es fa i de quina manera, com i quan poden participar les famílies en tot el procés. A més, és un bon moment per conèixer i compartir les expectatives, necessitats, responsabilitats ... d'ambdues parts i iniciar els primers compromisos, que poden quedar recollits en la carta de compromís educatiu.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ	ACOLLIDA
CENTRE	Recollim la importància de l'acollida en els documents del centre.

	<ul style="list-style-type: none"> ★ Incorporar el caràcter acollidor del centre en el projecte educatiu i la resta de documents del centre. ★ Elaborar un pla d'acollida que contempli l'acollida dels diferents membres de la comunitat escolar. ★ Especificar, en els continguts comuns de la carta de compromís educatiu, els compromisos per part del centre i les famílies per facilitar l'acollida de l'alumnat. ★ Establir en el Pla d'acció tutorial mesures i activitats per a l'acollida de l'alumnat.
	<p>Oferim una imatge acollidora del centre.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Tenir cura dels diferents espais del centre (aules, passadissos, vestíbul...) i vetllar per adequar convenientment els espais d'entrevista personal ★ Tenir cura de la gestió emocional en els processos d'acollida fomentant un clima de confiança que permeti crear un context relacional positiu. ★ Crear un clima de confiança en les entrevistes inicials i en els primers contactes amb el centre.
	<p>Tenim sistematitzats els processos d'acollida per a tot l'alumnat, les seves famílies i per a la resta de la comunitat educativa tant si s'hi incorporen a l'inici com un cop començat el curs.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Elaborar dossiers per lliurar i comentar les informacions més importants del centre, adequant-los als diferents membres de la comunitat educativa (professorat RECULL INFORMACIÓ, alumnat, famílies, etc.). ★ Traspasar la informació recollida de l'alumnat nou i les famílies al tutor/a i l'equip docent. FITXA D'ACOLLIDA FAMÍLIES
	<p>Establim propostes d'actuació específiques per realitzar l'acollida de l'alumnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Programar l'acollida adaptant-la a les necessitats de l'alumne (edat, nova incorporació al sistema educatiu català, moment del curs, etc.). ★ Preveure el procés de reincorporació d'un alumne després d'un període d'absència continuat. ★ Potenciar les xarxes de suport entre iguals (tutoria entre iguals, padrins i padrines d'aula...) per facilitar l'acollida i la integració de l'alumnat nou.
	<p>Tenim mecanismes específics per acollir l'alumnat nouvingut.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Fer una reunió amb les famílies nouvingudes per rebre-les i fer-los arribar la informació més rellevant del centre, adequant-la el màxim possible a les

	seves necessitats (traducció, ajuda d'altres famílies i alumnat, etc.).
AULA	<p>Disposem d'estratègies concretes d'aula per facilitar l'acollida de l'alumnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Preveure el dia d'incorporació dels nous alumnes per tal que sigui el tutor del seu grup qui faci l'acollida. ★ Preveure una activitat a realitzar el dia d'incorporació del nou alumnat (tant a l'inici com a qualsevol moment del curs) que faciliti la seva participació i integració en el grup classe. ★ Tenir previst el material necessari, lloc on seure, company/a, informació pràctica a facilitar, etc. el dia d'incorporació de nou alumnat
	<p>Preveiem actuacions per afavorir el coneixement mutu i facilitar la cohesió del grup.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Informar al grup classe de l'arribada del nou alumnat, per tal de valorar i respectar la diversitat i trobar punts compartits, per tal de millorar-ne la rebuda.
ENTORN	Acompanyem les noves famílies en el coneixement de l'escola i l'entorn segons les seves necessitats.

b. NORMA

★ QUÈ IMPLICA LA GESTIÓ PARTICIPATIVA DE LA NORMA?

La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom.

Les normes formalitzen el necessari clima de respecte, seguretat i cordialitat del centre. Es tradueixen en un seguit de drets i deures, compromisos i responsabilitats que regulen i faciliten la vida al centre.

Els centres educatius han d'incloure en les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) unes propostes compatibles i coherents amb la normativa vigent de rang superior i adaptades a l'especificat de cada centre.

Aquestes han de ser poques i clares i han d'ajudar a entendre, assumir i reconèixer els límits. Han de ser públiques i conegudes per tothom, s'han de complir sense excepcions i s'han de revisar periòdicament.

Per interioritzar les normes i vetllar pel seu compliment és important participar en la seva elaboració i debat. Per tant, quantes més persones i col·lectius diferents (alumnat, professorat, familiars, altres professionals, persones d'altres cultures, etc.) participin en aquest procés, més efectiu serà. D'altra banda, la gestió participativa d'aquestes normes comporta, a més de la implicació en la seva elaboració, el seu compliment per part de les persones afectades. El seu caràcter educatiu promou, també, l'educació per a l'assumpció de les conseqüències dels propis actes i la capacitat de plantejar-hi alternatives.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ	NORMA
CENTRE	<p>Recollim en els documents del centre la concreció de les normes de convivència.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Incorporar el valor de la norma en el Projecte educatiu i en la resta de documents del centre com a elements bàsics per a la convivència. ★ Concretar a les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC) unes normes de convivència clares, concretes i compartides. ★ Incloure en la carta de compromís educatiu la necessitat d'educar els fills i filles en el coneixement i compliment de les normes. ★ Aprofitar la carta de compromís educatiu per arribar a compromisos, entre les famílies i el centre, per al compliment de les normes. ★ Dissenyar en el Pla d'acció tutorial activitats que fomentin el valor de les normes entre l'alumnat, i el seu compromís tant individual com col·lectiu.
	Establim un protocol de difusió i aplicació de les normes

	<p>de convivència en el centre i les conseqüències del seu incompliment.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Difondre les normes de convivència amb un llenguatge que sigui accessible a totes les persones de la comunitat educativa. ★ Definir en les NOFC les mesures correctores, sancionadores i educadores corresponents a l'incompliment de les normes.
	<p>Preveiem espais de seguiment i valoració del funcionament de les normes.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Preveure espais de reflexió en el claustre valorar el funcionament de les normes de convivència.
AULA	<p>Eduquem en el sentit de la norma.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Emprar les assemblees d'aula per treballar la necessitat de les normes de convivència
	<p>Tenim normes d'aula clares i concretes.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Partir de les Normes de Funcionament i Organització de Centre (NOFC) per elaborar un conjunt de normes pròpies que regulin l'ús de les aules o espais específics del centre ★ Valorar la importància de tenir unes normes i hàbits clars d'aula. ★ Donar a conèixer les conseqüències de l'incompliment de les normes a l'alumnat.
	<p>Elaborar les normes d'aula amb l'alumnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Promoure la participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes de convivència d'aula i assegurar el compromís de tothom. DINÀMICA D'AULA A INICI DE CURS ★ Incidir en els deures o responsabilitats per garantir els drets de tothom recollits en les NOFC a nivell d'Assemblees d'Aula.
ENTORN	<p>Impliquem a les famílies en la difusió i gestió de la norma.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Donar a conèixer a les famílies les Normes d'organització i funcionament de centre (NOFC).

c. PARTICIPACIÓ

QUÈ ENTENEM PER PARTICIPACIÓ?

Participar és ser i sentir-se part d'una organització en la qual es considera part activa. La participació és una manera d'unir esforços, de generar sentiment de comunitat i de crear un ambient inclusiu.

En l'àmbit educatiu participar vol dir, sobretot, ser protagonista del propi procés educatiu. La participació educativa és el camí per avançar en processos comunitaris de treball i d'aprenentatge en xarxa, orientats a l'èxit educatiu, a l'afavoriment de la convivència i a la millora de l'entorn.

Els centres educatius han de promoure la participació de tota la comunitat educativa i crear les condicions perquè pugui ser una realitat quotidiana en la vida del centre. Aprendre a participar, tant en la construcció dels coneixements a l'aula com en la vida del centre i de l'entorn, requereix actuacions i metodologies orientades a desenvolupar competències personals per formar persones responsables i una ciutadania compromesa i solidària.

D'altra banda, és molt clar que se n'aprèn participant; per això la participació vol estructures que la facilitin i pràctiques que hi invitin.

El centre educatiu ha de guiar l'exercici dels drets vinculats a la participació de l'alumnat: a la informació, a la llibertat d'expressió, a la llibertat de reunió i d'associació.

Cal promoure estratègies que ajudin i motivin l'alumnat a participar en les activitats de l'aula, del centre i de l'entorn i cal que hi hagi coherència entre aquests tres àmbits.

Les normes d'organització i funcionament dels centres han de determinar formes de participació dels alumnes que facilitin la seva presència en la vida del centre, el diàleg i la corresponsabilització, n'afavoreixin el compromís en l'activitat educativa i propiciïn la seva formació en els hàbits democràtics de convivència.

D'altra banda, la participació de les famílies en el centre educatiu és un factor determinant en l'èxit educatiu dels fills i filles. Per a tal fi, la carta de compromís educatiu és l'instrument que estableix el marc de comunicació i de participació entre el centre educatiu i la família per dur a terme una acció coherent i coordinada en el desenvolupament personal, acadèmic i social de cada infant.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ	PARTICIPACIÓ
CENTRE	Recollim en els documents de centre els canals i les formes de participació de la comunitat escolar. ★ Recollir el caràcter participatiu del centre en el

	<p>Projecte educatiu i en la resta de documents del centre.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Recollir en les Normes d'organització i funcionament del centre accions i procediments de participació de la comunitat educativa
	<p>Preveiem un calendari i espais físics i virtuals per tal de facilitar les reunions de les associacions del centre i els diversos òrgans de participació de la comunitat escolar.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Garantir en el centre espais de trobada acollidors i agradables. ★ Convertir la pàgina web i la revista del centre en espais de participació i comunicació de tots els membres de la comunitat educativa.
	<p>Potenciem la corresponsabilitat i la participació de tots els membres de la comunitat escolar.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Fomentar la participació dels membres de la comunitat escolar en el consell escolar (campanyes de sensibilització, ús dels canals de comunicació, etc.). ★ Implicar les famílies i l'alumnat en la comissió de convivència per tal de promoure un bon clima de centre. ★ Aprofitar les celebracions i tradicions de les diferents realitats culturals del centre com un element que faciliti la socialització i participació dels diferents membres de la comunitat escolar.
	<p>Disposem d'estratègies concretes per facilitar la participació de l'alumnat en la gestió i organització del centre:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Potenciar la participació dels representants de grup mitjançant l'organització de diferents esdeveniments al llarg del curs escolar (3 moments mínim). ★ Promoure la participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes d'escola. ★ Les responsables d'organitzar aquestes tribades entre representants són les coordinadores de comunitat.
	<p>Formem la comunitat escolar en temes de participació dins del Pla de Formació de centre.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Planificar en el Pla de formació de centre la formació de la comunitat escolar en temes de participació. ★ Impulsar les escoles de pares i mares per afavorir la implicació de les famílies en l'educació dels fills.
AULA	Disposem d'estratègies concretes per facilitar la

	<p>participació de l'alumnat en la gestió i organització de l'aula.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Potenciar la participació de l'alumnat mitjançant l'organització d'assemblees d'aula. ★ Promoure la participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes de classe.
	<p>Estimulem la participació de l'alumnat en el seu propi procés educatiu com, per exemple, en el seguiment i en l'avaluació de les activitats a l'aula.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Fomentar els processos d'autoavaluació entre l'alumnat. ★ Elaborar fitxes autoavaluatives (individuals i d'equip) per a les activitats cooperatives.
ENTORN	<p>Impliquem les famílies en els projectes educatius i les actuacions de l'entorn.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Dissenyar conjuntament amb les AFA estratègies per promoure la participació de les famílies en els projectes amb l'entorn.
	<p>Ens coordinem amb l'administració local per promoure la participació de tots els membres de la comunitat escolar en projectes comunitaris.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Promoure la participació dels membres de la comunitat escolar en projectes comunitaris (Plans Educatius d'Entorn o altres projectes socioeducatius, etc.). ★ Promoure la participació de l'alumnat i els seus representants en trobades i experiències que eduquen en la pràctica de valors cívics i democràtics (Consell dels infants). ★ Promoure la participació del centre en el Consell escolar municipal. (AFA- SEMINARI DIRECTORS)